

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Clerici debent vitare crapulam

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

.i. legenis .i. donēt .i. diminuāt
Ut plus pauperibus christi tribuant moderentur
.i. prius sumptus   scz cibi z potus
Expensas proprias sumendo superflua vident

Nic autor subdit alia doctrinā de vita z honestate clericorū dicens. clē
ricos nō debet ducere choreas publicas vel aliquas ancillas p circulū. Eti
am clētici debent fugere strepitū laycorū z tabernas. z moderate debent
vivere. z dare pauperib⁹ de p̄prijs bonis. z nō debent vivere in crapula. in
superfluitate. z in voluptatib⁹

Circa līram p̄mo notādū. autor dicit q̄ clerici nō debet ducere choreas.
Huius rō est. q̄ clerici debet esse speculū veritatis z frutis. z in oīb⁹ ope
rib⁹ bonis debet esse exēplar alijs hoīb⁹. si ergo t̄p̄ chorissant. tūc publice su
p̄p̄os p̄mune vulgus p̄clamat. z sic tūc grāde p̄cīm p̄metūt. q̄ choreas
nūc vel raro absq̄ p̄cī fieri p̄t. ergo sacerdotes debet vitare choreas mu
lierū z omnia sūla. ne dent alijs malū exemplū

Scđo notandū. q̄ chorea sic definīt. est circulus eathenatus cui⁹ cen
trū est dyabolus. Pro quo sciendū. q̄ dyabolus circa choreā nō h̄z vnuž
gladiū sed multos. Primo h̄z gladiū euaginatū z exūtū. z cuž illo gladio
dyabolus informat mulieres vt exūtāt z deponant pallia. z hoc facit ideo
vt circūquaq̄ videant. scz ante z retro. a dextris z a sinistris. Secundo h̄z
gladiū acutū. z cuž illo informat mulieres vt exornent z pp̄arent se anteq̄
veniant ad choreas. vt possint ibi viris z circūstātib⁹ p̄placere. Itē dyabo
lus h̄z gladiū inordinatū. z cuž tali regit oēs circūstātes q̄ inordinate cho
risant. q̄ semper ducit choreas versus sinistrā in signū malicie. Et de tali loq̄
quī Proverbioz. iiii. vbi dicitur. Elias q̄ a dextris sunt nouit dñs. que autē
a sinistris puerse sunt. Itē dyabolus h̄z gladiū scinditē circūquaq̄ z ex
omni pte. q̄ ille gladius scindit omnes sensus. p̄scindit em̄ audicuz in hoc q̄
turpia audit. vīsum. q̄ lasciuia videt. olfactū. q̄ faciūt respirantiā vestimentē
torū. gustū z saporē. q̄ oēs illas delectatōes obvīminat z masticat. z tactū
p̄scindit. q̄ molliciē lasciuie p̄tingit. z sic ille gladius p̄scindit circūquaq̄
Et ideo de eis dicitur in Apoc. Ve ve ve vobis s̄chabitatib⁹ in terra. Et pro
primo ve dabit eis eterna dānatio. qd̄ designat alienatōem regni celestis.
Pro secundo ve dabitur eis insatiabilis infernus. Pro tertio ve dabit eis
intolerabilis pena. Elideat ergo chorizans ne cadat in illos gladios. z per
sequens in eternas damnationes

Clercio notādū. littera dicit q̄ clerici nō debent ire in tabernis z in alijs
locis suspectis. Rō est. q̄ in multiloquio nō deest p̄cīm. vt p̄z p̄ beatū ber
nardū. Si ergo clerici eēnt in tabernis z in strepitu laycorū tūc eēnt in multo
loquio z vanitatib⁹. qd̄ sine p̄cī fieri nō p̄t z ē.

Ultimo notandū. q̄ clerici debet vitare cibaria superflua. z hoc ideo
ne intret p̄cī. scz in vomitiū vel in luxuriā. vñ metrista. Luxuria raro nō
bene pasta caro. Etiam dicitur vitare superflua p̄pter diuersos morbos evitādos.
vñ Aug⁹. Plures morbiuntur gula q̄ gladio. Cōtra quos clamat beatus
Bern⁹. dicens. Clerici nostri t̄p̄s magis dedici sunt gule q̄ gloste z q̄
virginī gloriose. z magis intuent̄ martham q̄ marcum. z magis studens

Summula Haymudi.

In salmone q̄s in salomone. De q̄b̄ b̄tis Greg⁹. Ulterius dicitur. Virū est de
clericis q̄ vñū sunt et aliud esse volūt. nā milites sunt et doctorib⁹ eq̄paras-
ti volūt. neutrū tñ actu halent. nec em̄ pugnat ut mystici milites. nec euā
gelizant ut doctores. et sic neutrū illoꝝ ordinē seruāt. Itē vñū esse volūt et
aliud facere nolūt. q̄r volūt vocari clerci. sed euāgelizare nolūt. Itē volūt
esse milites et pugnare nolūt. et sic neutrū debite sunt. nec aliq̄s est ibioꝝ
do sed sempiternus horror inhabitat.

s̄ p̄byteroꝝ .i. iuncta

Horum si vita mala sit vel spurciosa

s̄ talis vita .i. publica

Et non sit casta. caueant ne sit manifesta

.i. persuadendo

.i. vitado

Non exhortando. sed quod magis est fugiendo

s̄ nos .i. dictū

s̄ ipsoꝝ clericorꝝ

Scribimus hunc casum postremum. ne viciorum

.i. ppls

s̄ clericorꝝ

Plebs eadat exemplo. licet occulte scelerari

s̄ clerici .i. publicis. s̄ clerici .i. arguit

Qui sunt in vicijs manifestis hi minus arcent

.i. subditos suos. s̄ tu sacerdos

Subiectos populos .ideo si non potes esse

.i. patines .i. occultus .i. arguis. s̄ subditos

Lastus. sis cautus. tunc tute corrigis ipsos

.i. informator

Discipulum regere doctor confundit omnis

s̄ aliq̄ .i. delictū .i. maculat

De vicio. vicium doctorem si tenet ipsum.

Hic autem ponit alia regulā p̄ modū notabilis de vita et honestate cle-
ricorꝝ dices. Quis clerici sunt defectuosi in vita et mali. p̄caueat tñ summos
perene eoꝝ malitia apud vulgū eluescat. ne reddat suis subditis malum
exemplū. q̄r viciolum esset eis corrigerre alios et ipsosmet esse malos et vicio-
los. q̄r tu hōies diceret. vos corrigitis nos de istis q̄ reducunt in corpora
vestra. q̄r si mala essent forte vos ea fugeretis. nā fīm Cathozneꝝ. Turpe
est doctori q̄ culpa redarguat ipsum.

¶ Notandum p̄mo. ex littera habeat q̄ si sacerdos nō p̄t esse patinē et castē
vivere. si talis luxuria hoc dī fieri caute. ne scandalizet p̄plū sibi p̄missum
et malū exemplū p̄beat alij. vñ oꝝ doctores sacre scripture p̄cordāt in hoc
q̄ manifestū petim̄ plus puniē q̄ occultū. ¶ Dubitate ergo circa litteram
vñ sacerdos cognoscēs aliquē mulierē caute excusata fornicatō. Et videt
det q̄ sic. q̄r dī lī. si nō p̄t esse castus sit cautes. et tñ talis cautio videt eis
excusare. Itē p̄bat rōne sic. iste videt excusari a coitu q̄ facit fīm inclinatio-
nem naturale. sed aliq̄s sacerdos cognoscēs aliquā caute facit fīm inclina-
tionē naturale. ḡ zc. Dāior̄ est nota. quia opus nature est opus necessitat̄.